

(Návrh)

571

ZÁKON

z 2. decembra 2009

o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie rodičovského príspevku.

(2) Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa.

§ 2

Oprávnená osoba

Oprávnená osoba podľa tohto zákona je

- a) rodič dieťaťa,
- b) fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia súdu¹⁾ alebo na základe rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny,²⁾ alebo
- c) manžel (manželka) rodiča dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti.

§ 3

Nárok na rodičovský príspevok

(1) Oprávnená osoba má nárok na rodičovský príspevok, ak

- a) zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa a

¹⁾ § 45, 48, § 56 ods. 2 a § 97 až 109 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

²⁾ § 49 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z. z. § 73 ods. 2 písm. a) druhý bod zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

b) má trvalý pobyt³⁾ alebo prechodný pobyt⁴⁾ na území Slovenskej republiky (ďalej len „pobyt“) alebo je osobou podľa osobitného predpisu.^{4a)}

(2) Dieťaťom podľa odseku 1 písm. a) je dieťa

a) do troch rokov veku,

b) do šiestich rokov veku, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav,⁵⁾ alebo

c) do šiestich rokov veku, ktoré je zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov podľa § 2 písm. b), najdlhšie tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia o zverení dieťaťa do starostlivosti tej istej oprávnenej osobe.

(3) Riadna starostlivosť o dieťa podľa tohto zákona je starostlivosť poskytovaná dieťaťu v záujme všestranného fyzického vývinu a psychického vývinu dieťaťa, najmä primeraná výživa dieťaťa, hygiena dieťaťa, výchova dieťaťa a dodržiavanie preventívnych prehliadok dieťaťa podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(4) Podmienka riadnej starostlivosti o dieťa sa považuje za splnenú, ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa osobne alebo inou plnoletou fyzickou osobou alebo právnickou osobou.

(5) Ak sa riadne stará o to isté dieťa viac oprávnených osôb, nárok na rodičovský príspevok má len jedna oprávnená osoba určená podľa ich dohody. To platí rovnako, ak súd zverí maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov podľa osobitného predpisu^{9a)} alebo súd schváli dohodu rodičov podľa osobitného predpisu.^{9b)}

(6) Ak je v rodine viac detí podľa § 3 ods. 2, vzniká len jeden nárok na rodičovský príspevok a len jednej oprávnenej osobe určenej podľa ich dohody.

(7) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak sa oprávnená osoba a dieťa zdržiavajú v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo Švajčiarskou konfederáciou (ďalej len „členský štát“), a počas pobytu v tomto štáte oprávnená osoba nie je povinne verejne zdravotne poistená v Slovenskej republike.¹⁵⁾

(8) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká ani jednej oprávnenej osobe, ak

3) § 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4) Zákon č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

4a) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú. v. EÚ L 200, 7. 6. 2004) v platnom znení.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30. 10. 2009) v platnom znení.

5) § 5 a 6 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

6) § 2 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

9a) § 24 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

9b) § 24 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

15) § 3 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- a) aspoň jedna z nich má nárok na materské¹⁶⁾ alebo má nárok na obdobnú dávku ako materské v členskom štáte a suma materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte za celý kalendárny mesiac je vyššia ako suma rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3, alebo
- b) štát, ktorý nie je členským štátom, vypláca jednej z nich obdobnú dávku ako rodičovský príspevok alebo obdobnú dávku ako materské.¹⁶⁾

(9) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká maloletému rodičovi, ktorý nemá priznané rodičovské práva a povinnosti podľa osobitného predpisu.¹⁸⁾

(10) Nárok na rodičovský príspevok nevzniká, ak oprávnená osoba je rodič ďalšieho dieťaťa,

- a) ktoré je zverené do osobnej starostlivosti druhého rodiča, do náhradnej osobnej starostlivosti,^{18a)} do pestúnskej starostlivosti^{18b)} alebo do starostlivosti fyzickej osoby, ktorú určil súd nariadením neodkladného opatrenia,^{18c)} alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov,^{18d)} alebo je v osobnej starostlivosti poručníka,^{18e)} a
- b) na zabezpečenie riadnej starostlivosti o toto dieťa sa poskytuje rodičovský príspevok.

§ 4

Suma rodičovského príspevku

(1) Rodičovský príspevok je 213,20 eura mesačne.

(2) Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dve a viac súčasne narodených detí, rodičovský príspevok podľa odseku 1 sa zvyšuje o 25 % na každé ďalšie dieťa, ktoré sa narodilo súčasne s dieťaťom podľa § 3 ods. 2. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(3) Rodičovský príspevok je mesačne 50 % sumy uvedenej v odsekoch 1 a 2, ak oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky¹⁹⁾ ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti; rodičovský príspevok sa v tejto sume poskytuje najmenej počas troch kalendárnych mesiacov od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom škola oznámila úradu práce sociálnych vecí a rodiny uvedenému v § 5 ods. 1, že oprávnená osoba nedbá najmenej tri po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti. Suma rodičovského príspevku určená podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov.

(4) Ak sa oprávnenej osobe vypláca za celý kalendárny mesiac materské¹⁶⁾ alebo obdobná dávka ako materské v členskom štáte v sume nižšej, ako je suma rodičovského príspevku podľa odsekov

¹⁶⁾ § 10 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 48 a 49 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 29 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{18a)} § 45 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{18b)} § 48 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{18c)} § 360 a 365 Civilného mimosporového poriadku.

^{18d)} § 103 zákona č. 36/2005 Z. z.

^{18e)} § 56 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z.

¹⁹⁾ § 5 ods. 11 a 12 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

§ 19 až 26 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1 a 2 alebo odseku 3, rodičovský príspevok je počas obdobia vyplácania materského¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte v sume určenej ako rozdiel medzi sumou rodičovského príspevku podľa odsekov 1 a 2 alebo odseku 3 a sumou materského¹⁶⁾ alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte.

(5) Obdobná dávka ako materské¹⁶⁾ vyplácaná v členskom štáte v cudzej mene sa prepočíta na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska²²⁾ v prvý deň v mesiaci, za ktorý si oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok, a zaokrúhľuje sa na najbližší eurocent nadol.

(6) Suma rodičovského príspevku uvedená v odseku 1 platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára kalendárneho roka, a to koeficientom, ktorým boli upravené sumy životného minima podľa osobitného predpisu.²³⁾ Upravená suma rodičovského príspevku sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov. Upravenú sumu rodičovského príspevku ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra príslušného kalendárneho roka.

Výplata rodičovského príspevku

§ 5

(1) O rodičovskom príspevku rozhoduje a rodičovský príspevok oprávnenej osobe vypláca úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa miesta jej pobytu (ďalej len „platiteľ“).

(2) Rodičovský príspevok sa vypláca za celý kalendárny mesiac, aj keď sa podmienky nároku na tento príspevok splnili len za časť kalendárneho mesiaca.

(3) Rodičovský príspevok sa vypláca mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na rodičovský príspevok.

(4) Rodičovský príspevok sa poukazuje oprávnenej osobe na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky v Slovenskej republike alebo na žiadosť oprávnenej osoby sa vypláca v hotovosti. Ak oprávnená osoba požiada písomne alebo podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom o zmenu spôsobu vyplácania rodičovského príspevku, platiteľ je povinný jej žiadosti vyhovieť. Rodičovský príspevok sa nevypláca do štátu, ktorý nie je členským štátom.

(5) Výplata rodičovského príspevku sa zastaví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už vyplatil, ak

a) vznikol dôvod na prešetrenie, či

1. oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok, na jeho výplatu alebo či sa rodičovský príspevok vypláca v správnej sume, alebo
2. na výplatu rodičovského príspevku je naďalej príslušný platiteľ na území Slovenskej republiky, alebo

b) na poskytovanie rodičovského príspevku je príslušná inštitúcia iného členského štátu.

²²⁾ Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu (č. 18) o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú. v. EÚ C 321E, 29. 12. 2006).

²³⁾ § 5 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(6) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak oprávnená osoba preukáže, že zanikli dôvody, pre ktoré sa jeho výplata zastavila podľa odseku 5 písm. a). Výplata rodičovského príspevku sa obnoví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom zanikli dôvody na jeho zastavenie. Rodičovský príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu podľa tohto zákona za toto obdobie boli splnené.

(7) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak sa výplata zastavila podľa odseku 5 písm. b) a príslušná inštitúcia iného členského štátu rozhodla o neposkytnutí rodičovského príspevku alebo o poskytnutí rodičovského príspevku v nižšej sume, ako v sume podľa § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3. Postup podľa prvej vety sa uplatní, ak je na výplatu rodičovského príspevku príslušný aj platiteľ na území Slovenskej republiky.^{4a)} Výplata rodičovského príspevku sa obnoví od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba túto skutočnosť preukáže platiteľovi. Rodičovský príspevok sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty alebo za jeho časť, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu počas tohto obdobia boli podľa tohto zákona splnené a oprávnená osoba si uplatnila nárok v inom členskom štáte, ale príslušná inštitúcia tohto členského štátu za toto obdobie alebo za jeho časť neposkytla rodičovský príspevok.

(8) Ak oprávnená osoba je poberateľ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu^{23b)} alebo je fyzická osoba, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje a poskytuje sa im dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, spôsob výplaty rodičovského príspevku určí platiteľ; odsek 4 prvá veta a druhá veta sa nepoužijú.

(9) Platiteľ vydá rozhodnutie o určení osobitného príjemcu rodičovského príspevku, ak

- a) rodičovský príspevok sa vypláca oprávnenej osobe uvedenej v odseku 8 a dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi zabezpečuje osobitný príjemca,
- b) prídavok na dieťa, ktoré má oprávnená osoba v starostlivosti, zabezpečuje osobitný príjemca z dôvodu, že oprávnená osoba prídavok na dieťa nevyužíva na účel, na ktorý je určený, alebo
- c) na žiadosť oprávnenej osoby.

(10) Osobitný príjemca je obec, v ktorej má oprávnená osoba pobyt, alebo ak je to odôvodnené, iná osoba. Osobitný príjemca zabezpečí účelné využitie rodičovského príspevku. Platiteľ rozhodne o uvoľnení osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie alebo na žiadosť oprávnenej osoby, ak o určení osobitného príjemcu rozhodol na jej žiadosť.

§ 5a

(1) Výplata rodičovského príspevku sa zastaví oprávnenej osobe uvedenej v § 2 písm. a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo platiteľovi doručené rozhodnutie súdu o zastavení výplaty rodičovského príspevku.^{23c)}

(2) Výplata rodičovského príspevku sa obnoví, ak sa výplata zastavila podľa odseku 1, od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo platiteľovi doručené rozhodnutie súdu o obnovení výplaty rodičovského príspevku.^{23d)} Rodičovský príspevok

^{23b)} Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{23c)} § 383 ods. 1 písm. a) Civilného mimosporového poriadku.

^{23d)} § 383 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku.

sa doplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty, ak podmienky nároku na rodičovský príspevok a na jeho výplatu podľa tohto zákona boli splnené za toto obdobie.

(3) Ak sa výplata rodičovského príspevku, ktorá bola zastavená podľa odseku 1, neobnoví do zániku nároku na rodičovský príspevok podľa § 6 ods. 2, rodičovský príspevok sa nedoplatí za obdobie zastavenia jeho výplaty.

§ 6 **Zánik nároku**

(1) Nárok na rodičovský príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril.

(2) Nárok na rodičovský príspevok zaniká

- a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa dovŕšilo vek podľa § 3 ods. 2,
- b) smrťou oprávnenej osoby alebo dieťaťa.

§ 7 **Zvýšenie, zníženie, odňatie a vrátenie rodičovského príspevku**

(1) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zvýšenie rodičovského príspevku, rodičovský príspevok sa vypláca vo vyššej sume od kalendárneho mesiaca, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré sa rodičovský príspevok vypláca v sume podľa § 4 ods. 3, suma rodičovského príspevku sa zvýši od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom dieťa začalo riadne plniť povinnú školskú dochádzku, najskôr po troch mesiacoch nasledujúcich po mesiaci, v ktorom sa rodičovský príspevok začal vyplácať v sume podľa § 4 ods. 3.

(3) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zníženie vyplácaného rodičovského príspevku, rodičovský príspevok sa vypláca v nižšej sume od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(4) Rodičovský príspevok sa odníme od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok vyplatil,

- a) ak sa zmenia alebo zaniknú skutočnosti rozhodujúce na nárok na rodičovský príspevok,
- b) ak sa rodičovský príspevok vyplácal neprávom,
- c) ak rodičovský príspevok poskytuje príslušná inštitúcia členského štátu v rovnakej sume alebo vo vyššej sume, ako je ustanovené v § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3,
- d) ak príslušná inštitúcia členského štátu neposkytuje rodičovský príspevok z dôvodu, že oprávnená osoba si neuplatnila nárok na rodičovský príspevok, alebo
- e) na žiadosť oprávnenej osoby.

(5) Ak sa rodičovský príspevok vyplácal vo vyššej sume, ako patril, suma rodičovského príspevku sa zníži od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa rodičovský príspevok vyplatil vo vyššej sume.

(6) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, vedela, alebo musela z okolností predpokladať, že sa rodičovský príspevok vyplatil neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril, je povinná vrátiť rodičovský príspevok alebo vrátiť jeho časť za obdobie, za ktoré bol vyplatený neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril. Právo na vrátenie rodičovského príspevku vyplateného

neprávom alebo vo vyššej sume, ako patril, zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ túto skutočnosť zistil, najneskôr však uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty rodičovského príspevku.

(7) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumy rodičovského príspevku vyplatené neprávom, môžu sa zrážať aj z bežne vyplácaného rodičovského príspevku alebo neskôr priznaného rodičovského príspevku, zo mzdy, z platu, z inej odmeny za prácu, z náhrad z týchto plnení a z náhrad za pracovnú pohotovosť, z náhrad za služobnú pohotovosť, z náhrad za pohotovosť, z príplatku za pohotovosť alebo z dávok sociálneho poistenia, z dôchodku starobného dôchodkového sporenia a z dávok sociálneho zabezpečenia do sumy, ktorú nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(8) Rodičovský príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu²⁵⁾ okrem výkonu rozhodnutia o pokute podľa osobitného predpisu.^{25a)}

§ 8 **Konanie**

(1) Konanie o rodičovskom príspevku sa začína na základe písomnej žiadosti alebo žiadosti podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom, ktorú podáva oprávnená osoba platiteľovi.

(2) Žiadosť o rodičovský príspevok obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, a adresu pobytu oprávnenej osoby a dieťaťa, na ktoré sa uplatňuje nárok na rodičovský príspevok. Na výzvu platiteľa oprávnená osoba doplní ďalšie nevyhnutné údaje potrebné na konanie o nároku na rodičovský príspevok.

(3) Ak sa dieťa narodilo mimo územia Slovenskej republiky a v čase podania žiadosti o rodičovský príspevok dieťa nemá vydaný rodný list podľa osobitného predpisu,²⁶⁾ oprávnená osoba k písomnej žiadosti o rodičovský príspevok alebo k žiadosti o rodičovský príspevok podanej elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom priloží úradný preklad rodného listu dieťaťa alebo iného obdobného dôkazu o narodení dieťaťa vydaného v krajine narodenia dieťaťa.

(4) Platiteľ na účel rozhodovania o rodičovskom príspevku a osobitný príjemca na účel výkonu svojej funkcie môžu získavať bez súhlasu dotknutej osoby osobné údaje kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním úradných dokladov na nosič informácií.

(5) O priznaní rodičovského príspevku, o zvýšení rodičovského príspevku a o zániku nároku na rodičovský príspevok podľa § 6 ods. 2 sa nevyhotovuje písomné rozhodnutie.

(6) Odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení výplaty rodičovského príspevku a o odňatí rodičovského príspevku alebo o jeho znížení nemá odkladný účinok.

²⁴⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 469/2008.

²⁵⁾ § 111 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.
§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z.

^{25a)} § 88aa zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 417/2013 Z. z.

²⁶⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov.

(7) Na konanie o rodičovskom príspevku sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní²⁷⁾ okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 9

Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúcu na vznik nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a na jeho výplatu a do ôsmich dní písomne oznámiť platiteľovi zmeny týchto skutočností alebo tieto zmeny do ôsmich dní oznámiť platiteľovi podaním elektronickými prostriedkami podpísaným zaručeným elektronickým podpisom; to neplatí na preukazovanie skutočností a oznamovanie zmien, ktoré sú platiteľovi známe z výkonu inej činnosti platiteľa, alebo ktoré môže platiteľ získať z dostupného informačného systému verejnej správy.

Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní rodičovského príspevku

§ 10

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré sú príslušné na poskytovanie údajov na účely rodičovského príspevku (ďalej len „zúčastnené právnické osoby a fyzické osoby“), sú povinné spolupracovať s platiteľom; na účely kontroly trvania podmienok nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a výplatu sú na žiadosť platiteľa povinné oznamovať osobné údaje uvedené v § 8 ods. 2 o oprávnenej osobe a o dieťati, ďalšie údaje o riadnej starostlivosti o dieťa podľa § 3 ods. 3 a 4.

§ 11

(1) Platiteľ môže navštíviť oprávnenu osobu v mieste jej pobytu a je oprávnený požadovať od všetkých zúčastnených právnických osôb a fyzických osôb informácie a vysvetlenia súvisiace s podmienkami trvania nároku na rodičovský príspevok. Tieto osoby sú povinné poskytnúť potrebné informácie.

(2) Platiteľ je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s poskytovaním rodičovského príspevku. Informácie o týchto skutočnostiach poskytuje len vtedy, ak by ich zamlčaním bol vážne ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitného predpisu.²⁸⁾

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 12

(1) Rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného pred 1. januárom 2010, na ktorý trvá nárok podľa zákona účinného do 31. decembra 2009 aj po 31. decembri 2009, považuje sa po 31. decembri 2009 za rodičovský príspevok podľa tohto zákona a vypláca sa v sume podľa § 4 ods. 1 alebo 3.

(2) Ak nárok na rodičovský príspevok vznikol pred 1. januárom 2010 a o tomto nároku sa do 31. decembra 2009 právoplatne nerozhodlo, o nároku na rodičovský príspevok sa rozhodne za obdobie pred 1. januárom 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2009. Ak nárok na tento

²⁷⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ § 340 Trestného zákona.

rodičovský príspevok trvá aj po 31. decembri 2009, rodičovský príspevok sa od 1. januára 2010 vypláca v sume podľa § 4 ods. 1 alebo 3.

(3) Oprávnená osoba, ktorej sa priznal rodičovský príspevok za obdobie pred 1. januárom 2010 a vypláca sa jej aj po 31. decembri 2009, môže požiadať o rodičovský príspevok v sume podľa § 4 ods. 2. Ak oprávnená osoba spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok podľa § 3 v sume podľa § 4 ods. 2, zaniká jej nárok na rodičovský príspevok, ktorý jej bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2009.

(4) Ak oprávnená osoba podľa odseku 3 prvej vety spĺňa podmienky nároku na rodičovský príspevok podľa § 3 v sume podľa § 4 ods. 2 aj za obdobie, počas ktorého sa jej vyplácal po 31. decembri 2009 rodičovský príspevok podľa zákona účinného do 31. decembra 2009, vyplatí sa jej rozdiel medzi vyplateným rodičovským príspevkom v sume podľa § 4 ods. 1 a rodičovským príspevkom v sume podľa § 4 ods. 2 od vzniku nároku na rodičovský príspevok podľa tohto zákona, najdlhšie za obdobie šiestich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, ktoré predchádzajú kalendárnemu mesiacu, v ktorom sa jej priznal rodičovský príspevok podľa tohto zákona.

(5) Rodičovský príspevok podľa tohto zákona sa za január 2010 prvýkrát vyplatí vo februári 2010.

§ 12a

Prechodné ustanovenie účinné od 30. decembra 2010

Postup podľa § 4 ods. 7 zákona účinného do 31. decembra 2010 sa v roku 2010 neuplatňuje.

§ 12b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011

(1) O žiadostiach o rodičovský príspevok podaných do 31. decembra 2010, o ktorých sa právoplatne nerozhodlo do 31. decembra 2010, sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vyplatí za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(2) Ak oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok po 31. decembri 2010 za obdobie pred 1. januárom 2011, o nároku na tento rodičovský príspevok sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vyplatí za obdobie do 31. decembra 2010 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(3) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 v sume 164,22 eura a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(4) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, vyplácal sa v sume 256 eur a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume 256 eur aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou do zániku nároku na rodičovský príspevok, najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši vek 20 mesiacov.

(5) Ak rodičovský príspevok bol priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, vyplácal sa v sume rozdielu medzi sumou rodičovského príspevku 256 eur a sumou materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte a nárok na tento rodičovský príspevok by trval podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 aj po tomto dni, považuje sa od 1. januára

2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a vypláca sa v sume tohto rozdielu; po skončení vyplácania materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte sa rodičovský príspevok vypláca v sume 256 eur aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou do zániku nároku na rodičovský príspevok, najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši vek 20 mesiacov.

(6) Rodičovský príspevok priznaný podľa § 4 ods. 4 zákona účinného do 31. decembra 2010, na ktorý by trval nárok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, považuje sa od 1. januára 2011 za rodičovský príspevok priznaný podľa tohto zákona a vypláca sa v sume 75 % rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 aj počas výkonu zárobkovej činnosti oprávnenou osobou.

(7) Ak oprávnená osoba uplatňuje nárok na rodičovský príspevok podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a jednej z oprávnených osôb sa vyplatil príspevok rodičovi podľa osobitného predpisu²⁹⁾ účinného do 31. decembra 2010, o nároku na tento rodičovský príspevok pri starostlivosti o to isté dieťa sa rozhodne a rodičovský príspevok sa vypláca za obdobie, za ktoré sa poskytol príspevok rodičovi, v sume 75 % rodičovského príspevku podľa § 4 ods. 1 zákona účinného od 1. januára 2011.

§ 13

Zrušujú sa:

1. zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 643/2002 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 601/2003 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z. a zákona č. 561/2008 Z. z.,
2. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 326/2009 Z. z. o ustanovení sumy rodičovského príspevku.

Čl. II

Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 vrátane nadpisu znie:

„§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie sociálnych dávok, a to

- a) príspevku na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom¹⁾ (ďalej len „príspevok“) a
- b) príspevku rodičovi.

(2) Poskytovaním príspevku štát prispieva rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov²⁾ (ďalej len „rodič“), na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa.

(3) Poskytovaním príspevku rodičovi štát jednorazovo prispieva rodičovi na uľahčenie vstupu alebo návratu na trh práce a na začatie vykonávania zárobkovej činnosti.“

2. § 3 sa dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

„(5) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na príspevok rodičovi je rodič, ktorému sa

²⁹⁾ § 5 ods. 2 až 4 zákona č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 571/2009 Z. z.

bezprostredne pred uplatnením nároku na príspevok rodičovi vyplácal rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.^{5a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 5a znie:

„5a) Zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

3. V § 4 ods. 2 písmená a) až d) znejú:

„a) náhrady služobného platu,^{7a)}

b) náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,⁸⁾

c) nemocenského⁹⁾ alebo

d) materského¹⁰⁾ najdlhšie do šiestich týždňov odo dňa narodenia ďalšieho dieťaťa.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 7a a 8 znejú:

„7a) Napríklad § 6 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

8) Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

4. V poznámke pod čiarou k odkazu 11 sa citácia „§ 4 zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „§ 4 zákona č. 571/2009 Z. z.“.

5. V § 4 odsek 5 znie:

„(5) Nárok na príspevok nevzniká na dieťa,

a) pri starostlivosti o ktoré sa poskytuje materské alebo

b) na ktoré sa za celý kalendárny mesiac poskytuje jednej z oprávnených osôb alebo manželovi (manželke) oprávnenej osoby príspevok na služby pre rodinu s deťmi podľa osobitného predpisu.¹²⁾“.

6. Za § 4 sa vkladá § 4a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 4a

Podmienky nároku na príspevok rodičovi

(1) Oprávnená osoba má nárok na príspevok rodičovi, ak

a) vykonáva zárobkovú činnosť,

b) zabezpečuje starostlivosť

1. o dieťa do troch rokov jeho veku, za ktorú sa jej poskytoval rodičovský príspevok, alebo

2. o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom najdlhšie do šiestich rokov jeho veku, za ktorú sa jej poskytoval rodičovský príspevok, a

c) má trvalý pobyt⁶⁾ alebo prechodný pobyt⁶⁾ na území Slovenskej republiky.

(2) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je činnosť, ktorá zakladá nárok na zdaňovaný príjem zo závislej činnosti, z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti,⁷⁾ alebo obdobná činnosť vykonávaná mimo územia Slovenskej republiky.

(3) Príspevok rodičovi v období do dovŕšenia troch rokov veku dieťaťa alebo šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom patrí len raz.“.

7. Nadpis § 5 znie:

„Suma príspevku a suma príspevku rodičovi“.

8. V § 5 ods. 1 sa slová „predpisu,¹¹⁾“ nahrádzajú slovami „predpisu,^{12a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 12a znie:

„12a) § 4 ods. 1 zákona č. 571/2009 Z. z.“.

9. V § 5 sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Príspevok rodičovi je 25 % zo súčtu súm rodičovského príspevku podľa osobitného predpisu,^{12b)} na ktoré by mala oprávnená osoba nárok z dôvodu riadnej starostlivosti o dieťa, za ktorú by sa jej poskytoval rodičovský príspevok,

- a) do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši tri roky veku, alebo
- b) do skončenia platnosti vydaného posudku podľa osobitného predpisu,^{12c)} najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom dovŕši šesť rokov veku.

(3) Súčet súm podľa odseku 2 sa vypočíta zo súm platných v kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba začala vykonávať zárobkovú činnosť.“

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 4.

Poznámky pod čiarou k odkazom 12b a 12c znejú:

„12b) § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 571/2009 Z. z.

12c) § 6 zákona č. 600/2003 Z. z.“

10. V § 5 ods. 4 sa za slová „podľa odseku 1“ vkladajú slová „a príspevok rodičovi podľa odseku 2“.

11. Nadpis § 6 znie:

„Výplata príspevku a príspevku rodičovi“.

12. V § 6 ods. 1 sa za slová „O príspevku“ vkladajú slová „a o príspevku rodičovi“ a slovo „príspevok“ sa nahrádza slovami „tieto príspevky“.

13. V § 6 ods. 2 sa vypúšťajú slová „za kalendárny mesiac“.

14. V § 6 ods. 3 sa vypúšťajú slová „písm. b)“.

15. V § 6 ods. 5 prvej vete sa za slová „Príspevok sa vypláca“ vkladajú slová „a príspevok rodičovi sa vypláca“ a slová „na príspevok“ sa nahrádzajú slovami „na tieto príspevky“.

16. V § 6 ods. 9 sa za slovo „Príspevok“ vkladajú slová „a príspevok rodičovi“.

17. § 7 vrátane nadpisu znie:

„§ 7

Zánik nároku

Nárok na príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril. Nárok na príspevok rodičovi zaniká uplynutím šiestich kalendárnych mesiacov nasledujúcich po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba začala vykonávať zárobkovú činnosť. Nárok na príspevok a na príspevok rodičovi zaniká smrťou oprávnenej osoby alebo dieťaťa.“

18. Nadpis § 8 znie:

„Odňatie a vrátenie príspevku a príspevku rodičovi“.

19. V § 8 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, že sa príspevok rodičovi vypláca neprávom, je povinná ho vrátiť. Právo na vrátenie príspevku rodičovi vyplateného neprávom zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď platiteľ túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím troch rokov odo dňa neoprávnenej výplaty príspevku rodičovi.“

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 6 a 7.

20. V § 8 ods. 6 sa za slová „vrátiť sumy príspevku“ vkladajú slová „a sumu príspevku rodičovi“.

21. V § 8 ods. 7 sa za slovo „Príspevok“ vkladajú slová „a príspevok rodičovi“.

22. V § 9 ods. 1 sa za slová „Konanie o príspevku“ vkladajú slová „a o príspevku rodičovi“.

23. V § 9 ods. 2 sa slová „adresu pobytu oprávnenej osoby“ nahrádzajú slovami „adresu trvalého pobytu⁶⁾ alebo prechodného pobytu⁶⁾ oprávnenej osoby“.

24. V § 9 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) Žiadosť o príspevok rodičovi obsahuje meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, ak je pridelené, adresu trvalého pobytu⁶⁾ alebo prechodného pobytu⁶⁾ oprávnenej osoby, identifikačné údaje zamestnávateľa a dátum začatia vykonávania zárobkovej činnosti. Na výzvu platiteľa oprávnená osoba doplní ďalšie nevyhnutné údaje potrebné na konanie o nároku na príspevok rodičovi. Platiteľ osobné údaje môže spracúvať len na účel príspevku rodičovi.“

Doterajšie odseky 3 až 6 sa označujú ako odseky 4 až 7.

25. V § 9 odsek 7 znie:

„(7) Na konanie o príspevku a o príspevku rodičovi sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní¹⁵⁾ okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.“

26. V § 10 ods. 1 sa za slová „nároku na príspevok“ vkladajú slová „a nároku na príspevok rodičovi“ a slovo „jeho“ sa nahrádza slovom „ich“.

27. V § 10 ods. 2 sa za slovo „preukázať“ vkladá slovo „najmä“.

28. Nadpis § 11 znie:

„Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní príspevku a príspevku rodičovi“.

29. V § 11 ods. 1 sa za slová „na účely príspevku“ vkladajú slová „a príspevku rodičovi“, za slová „poskytovania príspevku“ sa vkladajú slová „a príspevku rodičovi“ a za slová „v § 9 ods. 2“ sa vkladajú slová „a 3“.

30. V § 11 ods. 2 sa na konci prvej vety pripájajú tieto slová: „a príspevku rodičovi“.

Čl. IV

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z., zákona č. 529/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z. a zákona č. 285/2009 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 226 sa odsek 1 dopĺňa písmenom j), ktoré znie:

„j) vydávať na žiadosť fyzickej osoby potvrdenie o období nemocenského poistenia získanom v posledných dvoch rokoch pred narodením dieťaťa na účely rodičovského príspevku.“

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2010.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.